

NARODNI DNEVNIK

Izaja vsak dan opoldne, izvzema nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 13.

TELEFON STEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Važen preokret v češki po- litiki.

Takoj po ustanovitvi neodvisne češko-slovaške države je stremela vsa češka narodna politika za tem, da postane češka država čim prej popolnoma češka nacionalna država in vsa nova češka zakonodaja je imela nacionalizacijo za svoj glavni princip. Agrarna reforma je protežirala pri razdelitvi pod agrarno reformo pripadajoče zemlje samo češke koloniste, zlasti na nemškem ozemlju. Uradniška mesta so dobivali le Čehi, češka industrija je uživala visoko podporo vlade in češko denarstvo je z vladno pomočjo skušalo prodreti povsod v nečeške kraje. Na kako zvezo z nemškimi strankami češke stranke sploh niso mislile, ampak so se vezale samo med seboj kljub načelnim gospodarskim nasprotstvom. Moč nacionalne ideje je bila tako velika, da se je češki komunist in češki socialista boljše počutil v družbi in zvezi čeških agrarcev in čeških industrijskih baronov kakor pa v družbi nemških komunistov in socialistov. Najjačja opora in podlaga želje po skorajšnjem preobrazenju v resnici narodnostne češke države v enotno narodno državo pa je bila češka centralistična ustava.

Moč češkega nacionalizma pa se je nenadoma zlomila na gospodarskih interesih čeških agrarcev. Češki agrarci so z vsa vehemenco zahtevali visoko uvozno carino na žito. Uvozne carine pa po starih izkušnjah življenja mestnega prebivalstva ne pomenjujejo. Ker pa imajo socialistične stranke vseh barv svojo glavno oporo večinoma v mestnem delavstvu, so bile te stranke naenkrat postavljene pred alternativo, ali naj dovolijo nacionalizmu na ljubo podražitev kruha za delavstvo, ali pa naj stopijo proti agrarcem v odločno opozicijo in tako razbijejo dotlej enotno češko nacionalistično fronto?

Pri socialističnih strankah je prevladal v kritičnem trenutku gospodarski moment. Oni so se odločili za boj proti zahtevam agrarcev in tako je prišlo do najtežje krize, kar jih je doživela češka država po vojni.

Važnost tega kritičnega trenutka pa so znale nemške stranke na Češkem silno izrabiti. Skupnost gospodarskih interesov je združila nemške agrarce s češkimi in rezultat tega razvoja je, da si danes ne stojita na Češkem več nasproti češka narodna večina in nemška narodna manjšina, ampak stojita si nasproti kapitalistična agrarna večina in socialistična delavska manjšina brez ozira na narodnost. Zveza med češkimi in nemškimi agrarci je imela za posledico razmotrivanje, kako in v koliki meri naj nemški agrarci sodelujejo tudi sicer pri vodstvu državne uprave, kajti jasno je bilo od vsega početka, da nemški agrarci ne bodo podpirali čeških le v gospodarskih ozirih, ne da bi imeli od tega tudi kako politično korist. Po dolgi pogajanji je prišlo do kompromisa, ki je dovolil Nemcem znatne narodnostne koncesije in tako se je čez noč moral umakniti zamisel enotne češke nacionalne države priznanju dejanskega stanja, da je češka država narodnostna država, v kateri žive poleg Čehov tudi še druge narodnosti, ki zahtevajo s Čehi popolno politično in gospodarsko ravnopravnost.

Zanimiva zgodovinska pikanterija leži v tem, da Nemci danes ponavljajo skoro na las enako politiko kakor so jo vodili Čehi nekdanj v Avstriji. V bivšem avstrijskem parlamentu so Čehi dolgo vodili politiko abstinence. Nemci na Če-

Burne občinske volitve v Srbiji.

ZIVAHNA AGITACIJA. — PRETEPI. — RAZKOL MED RADIKALI. — BREZ-USPEŠNA AKCIJA ACE STANOJEVIČA.

Beograd, 27. junija. Včeraj je bilo v političnem življenju popolno zatišje. Živahno politično vrvenje pa je bilo v Srbiji in Črni gori, kjer se je vodila silna agitacija za občinske volitve. Kakor je razvidno iz poročil, so zborovanja za volitve zelo burne in prav pogosto se dogaja, da pride celo do pretepov. Posebno velik nered se pojavlja na skupščinah

radikalov, kjer se vedno bolj odražata dve struji v stranki. To je pokazala tudi včerajšnja skupščina v Beogradu in pa več zborovanj v notranjosti Srbije.

Ostale stranke prirejajo svoja zborovanja še dovolj v redu, tako da polagajo na izid volitev največje nade. Akcija Ace Stanojeviča potemtakem ni imela nikakega uspeha.

Prvaki med seboj.

POGREB DR. MILADINOVIČA. — SESTANKI. — MAKSIMOVIČ IN NINČIČ.

Beograd, 27. julija. Včeraj od 10. do 12. ni bilo nikakih konferenc, ker so se radikalni prvaki udeležili pogreba dr. Zarka Miladinoviča. V teku popoldneva so se večkrat sestali posamezni prvaki radikalne stranke in konferirali. S pogreba dr. Miladinoviča so se vrnilo skupno Uzunović, Ace Stanojevič in Marko Trifković. Razgovarjali so nato o pismu, ki ga bodo skupno sestavili za Pašića in ki ga bo odnesel osebni Pašićev tajnik Sokolović v Karlove Vare.

Včeraj popoldne se je nadaljevala v hotelu »Pariz« konferenca Ace Stanojeviča, Ljube Živkovića in Krste Miletića. Na to konferenco je prišel pozneje Boža Maksimović. Ko je ta odšel, je prišel dr. Ninčič. Kakor se zatrjuje, se je tu govorilo o posebnem sporu med Božo Maksimovićem in dr. Ninčičem in o načinu odnošajev med partijskimi prijatelji, ki zaradi intrig in netaktičnosti napravljajo stranki samo škodo.

ZA SPRAVO MED RADIKALI.

Beograd, 27. julija. Sinoči je Boža Maksimović konferiral z Uzunovićem o občinskih volitvah.

V Beogradu so vsi poskusi za pomirjenje prav težki in ostala je v glavnem ona situacija kakor je bila dosedaj. Danes bo Ace Stanojevič storil poslednje korake in bo skušal pregovoriti Bobića, da izda manifest, v katerem bi naj bilo konstatirano, da so odnošaji v radikalni stranki edinstveni in v katerem bi naj priporočil svojim pristašam, da naj glasujejo za službeno listo, to je za ono, ki je bila postavljena in sprejeta na zadnjem zborovanju v hotelu »Pariz«.

DVOR SE INFORMIRA.

Beograd, 27. julija. Včeraj popoldne je bil ministrski predsednik Uzunović dalje časa na dvoru pri ministru Jankoviću. Posetil je Jankovića, da ga informira o prvem rezultatu javnega apela, ki sta ga izdala on in minister financ na vse korporacije, podjetja in ministre, da bi prišli na pomoč poplavljenem s čim večjimi prispevki. Dobavitelji premoga so sklenili, da znižajo cene premoga za državo tako, da bo imela država od tega prihranek 30 milijonov dinarjev.

Beograd, 27. julija. Včeraj popoldne je bil predsednik vlade Uzunović na dvoru, kjer se je dalje časa razgovarjal z ministrom dvora. Med tem časom, ko je bil Uzunović na dvoru, je odšel Pavle Radić v predstavništvo skupščine.

PETROLEJ V ALBANIJI.

London, 27. julija. Vesti, da so v Albaniji našli močne petrolejske vrelce, so vzbudile v Angliji veliko zanimanje. Smatra se, da bo izkoriščevanje teh vrelcev pomenilo velik dobiček za Albanijo, ki se bo sedaj začela naglo razvijati.

PAVLE RADIĆ PRI UZUNOVIČU. — DR. ŠIBENIK POTUJE NA BLEJ. — AGRARNI ZAKON ZA DALMACIJO.

Beograd, 27. julija. Ker Pavle Radić ni našel Uzunovića v kabinetu, je odšel k dr. Ninčiču in ostal z njim dalje časa v razgovoru. Ta poset Pavla Radića pri dr. Ninčiču se tolmači tako, kakor da bi bil Pavle Radić tam zaradi govora Stjepana Radića, ki ga je imel na Grobnickem polju. V tem govoru se je Stjepan Radić dotaknil tudi zunanje politike in razmerja do Italije. Dr. Ninčič ni hotel podati o tem sestanku s Pavlom Radićem nikake izjave. Pavle Radić, povprašan, zakaj je bil pri dr. Ninčiču in ali morda zaradi govora Stjepana Radića, je rekel, da to ni tako važno in da se ni razpravljalo o govoru, ki ga je imel Stjepan Radić v nedeljo.

Pavle Radić je nato odšel v narodno skupščino v klub HSS in se je tam dalje časa razgovarjal z dr. Šibenikom. Ta razgovor je važen z ozirom na odhod dr. Šibenika na Blej, da dobi predhodno sankcijo za zakon o likvidaciji agrarnih odnošajev v Dalmaciji. Dr. Šibenik misli, da je treba napraviti v zakonu nekaj izprememb čisto stilističnega značaja, nakar bo danes ali pa jutri predložil ta zakon kralju v predsankeijo. Podpis kralja se pričakuje za dva ali tri dni in bo potem zakon predložen narodni skupščini.

SOZALJE NOVINARJEV.

Beograd, 27. julija. Minister zunanjih del dr. Ninčič je sprejel od predsednika Udruženja novinarjev Male antante in od Udruženja rumunskih novinarjev tole brzojavko: Sprejmite ob poplavih, ki so povzročile toliko škode narodu Srbov, Hrvatov in Slovencev, izraz globokega sočutja in polne simpatije.

Dr. Ninčič se je zahvalil za ta izraz sočutja.

škem so vodili po prevratu isto politiko. Kakor pa je v stari Avstriji med Čehi končno po silnih neuspehih le prodrlo spoznanje, da je v parlamentarnih državah politična abstenenca nesmisel, ki prinaša abstenentom samo škodo, tako so tudi češki Nemci spoznali, da je zanje mnogo pametnejši politični aktivizem kakor pa brezplodno čakanje za zapetkom. Zato so se odločili po dolgem

boju za lojalnost napram novi državi in za politično sodelovanje pri njeni upravi in že prvi njihov korak v novo politično orijentacijo jim je prinesel bogate politične in gospodarske pridobitve.

Češka država je stopila iz politike narodnostnega šovinizma na pot treznega in hladnega računanja z realnimi razmerami. To pot je Čehom vedno kazal modri njihov predsednik Masaryk.

Kontrola nad uradniki.

Beograd, 27. julija. Včeraj se je v ministrstvu zunanjih poslov ugotovilo, da so nekateri uradniki odšli prej iz urada kakor bi bili smeli. Zaradi tega so se zatvorila vsa vrata poslopja v ministrstvu zunanjih poslov, da noben uradnik ni mogel ven. Potem se je izvršila kontrola vseh oddelkov in se je konstatiralo, da je več uradnikov zares manjkalo. — Minister zunanjih poslov je takoj odredil, da se danes naloži stroga kazen vsakomur, ki se je predčasno odstranil iz urada.

Ta slika zatvorjenih vrat ministrstva zunanjih poslov in nato še z žandarjem na vratih je prav zanimiva.

POLOM BANKE ZA PRIMORJE.

Sušak, 27. julija. Po odredbi okrajnega sodišča je včeraj Banka in Hranilnica za Primorje (Litorale) ustavila plačila. Dr. Čabrijan, ki je bil poslan od ministrstva za trgovino in industrijo, je prevzel agenturo Narodne banke, ki jo je dosedaj vodila Banka in Hranilnica za Primorje.

POPLAVE.

Osiijek, 27. julija. V južni Bački je voda prodrla do Bare Mostovlje. Številne vasi so pod vodo in mnogo hiš je porušeni. Zlasti je trpela Vanjska, kjer je pod vodo 350 hiš, od teh jih je porušeni 250.

Voda se sedaj zadržuje na črti Srbski Miletić, Karavukovo, Teronje, Salenka in Tovariševo. Ta črta se vzdržuje z največjim naporom. Ako prodre voda tudi to črto, bo poplavljenih še 20 drugih vasi.

Drava je začela včeraj naglo naraščati, a je zvečer padla za 10 cm.

Beograd, 27. julija. Pod predsedstvom Marka Leke je bila včeraj popoldne seja narodnega odbora za pomoč oškodovancem po poplavih. Sklepalo se je o nadaljnjih korakih, ki jih je treba storiti za pomoč poplavljenem in se je sklenilo, da vsi ministri določijo po 25 mladih uradnikov, moških in ženskih, ki bodo ves ta teden nabirali prispevke za oškodovance po poplavih.

NEMIRI V TURCIJI.

London, 27. julija. Po vestih iz Angore naj bi se pričel državni proces proti zarotnikom zoper Kemal pašo prihodnji teden. Po še nepotrjeni vesti je vzbuknila vstaja proti osrednji oblasti v Erzerumu, Trapezuntu in Libaonu.

DEMONSTRACIJE PROTI AMERIKAN- CEM V FRANCIJI.

Newyork, 27. julija. Vse vesti o demonstracijah proti ameriškim turistom v Evropi slabo vplivajo na zainteresiranost Amerike v Evropi, odkar je senator Johnson v Kaliforniji v svojem govoru izjavil, da bo vložil v parlamentu predlog, da naj Zedinjene države umaknejo sklep o pristopu k svetovnemu razsodišču.

ANGLEŠKO BRODOVJE V ŠIBENIKU.

Šibenik, 27. julija. Čajanke, ki jo je priredil poveljnik angleškega brodogradništva na čast zastopnikom meščanstva, se je med drugim udeležil maršal dvora Damjanović. Župan dr. Vlahić je poklonil poveljniku angleške mornarice Karinovo mapo Šibenika s posebnim posvetilom. Poveljnik se je zahvalil za lep obisk in izrekel pohvalo našim lepim krajem in našemu gostoljubnemu narodu.

Dnevne vesti

EVROPA NA RAZPRODAJI.

V Franciji je nekdo izprožil misel, naj bi vlada prodala Zedinjenim državam otoka Martinique in Guadeloupe, ki ležita med severno in južno Ameriko ter bi prišla Zedinjenim državam zelo prav za regulacijo meje. Kot kupnino naj bi pa Amerika črtala francoski vojni dolg.

«Boston Post» pa lansira predlog, naj bi Anglija odstopila Zedinjenim državam Kanado v poravnavo svojih vojnih dolgov in mogoče bi za to ceno Zedinjene države črtale vse evropske dolgove sploh.

Smo torej na bobnu in Amerika se pripravlja, da prevzame graščine, Evropejce pa napravi za hlapce. Tak je rezultat vojne za sveto stvar in ideale.

DRŽAVNO URADNIŠTVO ZOPER REDUKCIJO DRAGINSKIH DOKLAD.

Predvečerašnjem se je vršila v Beogradu seja vodstva saveza uradniških organizacij. Na seji se je med drugim poudarjalo, da so mere, ki jih je podvzela vlada samo proti oficirjem, uradnikom in uslužbencem krivične, ker ni podvzela vlada ničesar, da bi prisilila tudi ostale državljane, da bi prispevali svoj obolus za poplavljenje. Razven tega se je gojalo, da ni statuiran termin, do katerega naj velja znižanje plač. Rečeno je samo, da je znižanje provizorično. Uradništvo pa hoče vedeti, do kdaj bo trajalo znižanje. Več govornikov je naglašalo, da izgubljajo uradniki polagoma vse svoje pravice. Najprej jim je bil podaljšan rok za penzijo do 10 na 15 let, nato jim je bila izplačana po dveh letih razlika med novimi in starimi plačami za 7 mesecev, sedaj se jim pa znižajo draginski dokladi. Padle so ostre besede zoper doseganje vlade. Končno je seja sklenila poslati v zadevi k ministrskemu predsedniku posebno deputacijo. Na podlagi tega sklepa je bila poslana večeraj štiričlanska deputacija k ministrskemu predsedniku. Zahtevala je od njega natančno navedbo termina, do kdaj velja znižanje draginskih doklad. Danes se vrši nova seja saveza, na kateri se bo sklepalo o nadaljnjih ukrepih. Uradništvo hoče podvzeti v zadevi energične korake.

V Ljubljani je sklicala v soboto zvečer Osrednja zveza javnih namestencev in vpo-kojencev za Slovenijo protestno zborovanje zoper sklep vlade, da se znižajo državnim uslužbencem v prid poplavljenjem s 1. avgustom draginske doklade. Zborovanja, ki gustom draginske doklade. Zborovanja, ki se je vršilo pri Mraku na Rinski cesti, so se udeležili delegati 28 včlanjenih društev. Soglasno je bila sprejeta resolucija, da se posluži državno uradništvo najostrejših sredstev. V znak protesta izstopijo državni uradniki iz vseh karitativnih, kulturnih in sportnih organizacij in društev.

— Znižanje uradniških draginskih doklad se izvede s 1. avgustom. V beograjskih uradniških krogih se je govorilo in se deloma še govori, da je radi tehničnih težko malo verjetno, da bi se izplačala že s 1. avgustom državnim uradnikom znižanje draginske doklade. Medtem je pa izjavil finančni minister, da je potrebna navodila, da se znižajo draginske doklade s 1. avgustom, tako kot je sklenil ministrski svet, že prejel.

— Zbiranje prispevkov za poplavljenje. Do predvečerašnjem je zbral »Rdeči križ« za poplavljenje vsega skupaj 1.800.000 Din. Od tega zneska sta darovala kralj in kraljica 1 milijon 200.000 Din. Kot se čuje iz vladnih krogov, se razdeli ta vsota med poplavljenje vseh pokrajin države.

— Nebenih sprememb v politični službi. V notranjem ministrstvu se zadržuje, da se nameravani ukaz o premeščenjih in imenovanjih političnih uradnikov ne bo izvedel.

— Stipendije za dijake strokovnih šol. Ministrstvo za trgovino in industrijo je določilo kredit 200.000 Din za stipendije za dijake industrijskih, rokodelskih in drugih strokovnih šol.

— Za pobijanje tuberkuloze. Ministrstvo za narodno zdravje je nakazalo ligi za pobijanje tuberkuloze subvencijo 50.000 Din.

— Redukcija srednjih šol. Prosvedni minister je vzpostavil posebno komisijo, katere naloga je, da izdelata načrt za ukinitve ne-potrebnih oddelkov in razredov na srednjih šolah.

— Mednarodni dijaški kongres v Karlovcih je bil, kot smo poročali, v soboto svečano odprt. Z današnjim dnem se prihajajo iz vseh dežel delegati, ki jih je vsega skupaj 293. Kongres je otvoril rektor beograjske univerze, da se vrši kongres na jugoslovanski način. Za njim je govoril inšpektor v ministrstvu prosvete prof. Magarašević, dalje je imeno jugoslovanskega ženskega društva Milena Atanasović. Velik utis je napravil latinski govor karlovaške teološke fakultete Miloša Parede. Zadnji je govoril generalni tajnik »International Student Service-a« Hofenau. Njegov govor je napravil poseben utis. Nato so zapeli vsi študentje »Gaudeamus igitur«. Po kongresu je bil slavnosten banket. Ob 5. popoldne so se pričele konference.

— Posledice poplav. V Baranji so se pojavili celi roji nenavadnih velikih komarjev. Njihov pik je zelo strupen. On enega samega pika oteče opitnemu vse telo. Kadavri poginulih živali razširjajo strašen smrad.

— Velika vremenska katastrofa se je pripetila te dni v Rumuniji. Takozvana »vode-na tromba« je uničila glasovito zdravilišče Buzias.

— Vročinski val v Ameriki zahteval že na štotine človeških žrtv. V Bostonu je umrlo vsled solnčnice doslej že nad 60, v New Yorku 27, v New Yorku nad 50 oseb.

— Rumunskega prestolonaslednika ni ugriznil stekel pes. Poročilo se je, da je ugriznil rumunskega prestolonaslednika stekel pes. Sedaj so izdali zdravniški buletin, da vest ne odgovarja resnici, temveč, da se je nahajal pes samo v prestolonaslednikovi bližini, vsled česar je bil ta podvržen iz opreznosti lečenju po Pasteurjevi metodi. Njegovo zdravje ni v nobeni nevarnosti. — Za čudno nalezljivo morajo smatrati rumunski zdrav-niki pasjo stekline!

— Močvirna mrzlica v Nemčiji. Iz Berlina poročajo: Močvirna mrzlica na ozemlju ob reki Ohle se širi. Sedaj poročajo o slučajih iz reichenbaškega okrožja, iz poplavljenih pokrajin ob reki Peile, iz Liegnitz ter iz dolineslezijskih okrožij Lüben in Glogau. V Lungenbielau-u je obbolelo na tej bolezni že nad 300 oseb. V nekaterih od omenjenih krajev razsaja poleg mrzlice tudi trebušni legar.

— Obsojen novinar. Pred sodiškim sodiščem se je vršila te dni tiskovna obravna-va zoper novosadskega poročevalca lista »Bacsmegey« Naplo« Josipa Majorja. Tožitelj je bil novosadski župan dr. Milovan Milovanović, kateremu je izrekla pred par dnevi njegova lastna stranka nezaupnico. Major je bil napisal članek, v katerem je ožigal Mi-lovanovićevo usodno delovanje. Zaslusne priče so potrdile žaljive navedbe članka v polnem obsegu kljub temu pa je verjelo so-dišče nasprotnim trditvam tožitelja ter je ob-sodilo novinarja na mesec dni zapor in 2000 dinarjev denarne globe. Major je priglasil vzklic.

— Obsojen ruski oficir. Pred novosadskim apelacijskim sodiščem se je končala te dni kazenska obravna-va zoper ruskega oficirja-invalida Gregorja Timotijevića. Timotijević je ustrelil, kot smo poročali, lansko leto emi-granta Kanarejka, ki je zvalil njegovo pri-jateljico v svoje stanovanje ter jo onemastil. Pred I. instanco je bil obsojen Timotijević ra-ditega na 10 let ječe. Apelacijsko sodišče je sodboto potrdilo. Timotijević se je priročil in zahteva, da ga sodi — rusko oficirsko so-dišče.

— Hud jugoslovanski dezertir. Jugosloven-ski dezertir Anton Premrlj je zagrešil na Dunaju par kaznivih dejanj radi česar je bil obsojen na 4 mesece ječe, po ječi pa iz-gnan. Kmalu pa se je vrnil na skrivaj na Dunaj, kjer se je skrival pri svoji sestri, ki ima tam gostilno. Ko je prišlo to policiji na ušesa, je odredila njegovo aretacijo. Ker ga policijski stražniki niso mogli nikjer najti, so preiskali v stanovanju vse omare. Končno so našli Premrlja vsega mokrega in tre-sočega se od mraza po vsem telesu v omari za led. Premrlj se je zoperstavil aretaciji z dvema železnima kljukama v rokah. Ko mu je zagrozil eden od stražnikov z revolverjem, ga je brenil krepko z nogo v trebuh. Pri tem se je samokres sprožil in krogla je težko po-škodovala — stražnika. Končno so Premrlja obvladali in zvezali. Te dni se je zago-varjal radi javnega nasilstva. Izgovarjal se je, da je postal ob priliki aretacije zato tako besen, ker se silno boji priti v Jugoslavijo, kjer bo moral služiti kot dezertir par let preko običajnega roka. Obsojen je bil na 9 mesecev težke ječe.

— Misteriozen umor. Iz Prage poročajo: Veleposestnik grof Leopold Nostitz je našel v gozdu pri Dasicah, nedaleč od svojega dvorca Perglas zoginjeno truplo neznane ženske. Truplo je bilo privezano k drevesu, poleg ženske je ležal nabasan revolver. Grof je obvestil orožniško postajo. Komisija je ugotovila, da gre za težak zločin. Žensko je nekdo privezal k drevesu, polil s petrole-jem in zažgal. Truplo je bilo tako ožgano, da identitete ni bilo mogoče ugotoviti. Obla-sti so podvzele energične korake, da se sto-rilec eruiru.

— Maščevalec svoje časti oproščen. Svoje-časno smo poročali o senzacionalnem umoru pariškega multimilijonarja, veleindustrija-ka in viveurja Lancelle-a, ki je ustrelil pod-dramatičnimi okoliščinami ljubimca svoje so-proge letalskega oficirja Marge-a. Te dni je bila obravna-va. Trajala je dva dni. Zanimaj-nje za obravnavo je bilo velikansko. Na ti-sože ljudi se je gnetlo okrog justične palače. Ljudje so plačevali za sedež v porotni dvorani tudi po 500 frankov. Mnogi so prinesli seboj hrano in pijačo za ves dan. Obteževalno za Lancelle-a je izpovedala njegova hišnica. Ta priča trdi, da se Lancelle ni nahajal v silobranu, temveč, da je na Marge-a, ki ga je zalotil v intimni situaciji s svojo soprogo enostavno ustrelil, tako da je obležal pre-siestnik na licu mesta mrtve. Druge priče so izpovedale za Lancelle-a ugodneje. Porotniki so vprašanje glede umora zanikali, nakar je bil Lancelle oproščen. Občinstvo mu je na-vdušeno vzklikalo ter ga je odneslo na ramah iz dvorane. Pred stanovanjem njegove ne-zveste soproge, ki leži bolna v postelji, je priredilo ljudstvo demonstracije.

— Divji zapad v Bratislavi. Bratislavski kriminalna policija je aretirala te dni 10 glav brejočo tolpo razbojnikov, ki so izvrševali že nad pol leta ponoči po mestu roparske na-pade in roparska izsiljevanja. Njihove žrtve so bili večinoma šetanci na promenadah. Od članov roparske tolpe so trije trgovski po-tniki, pet trgovskih namestencev, eden je tehnik, ena pa služkinja. Doslej je ugotov-ljenih 9 slučajev roparskih napadov, policija pa domneva, da imajo lopovi na vesti mno-go več zločinov.

— Romunska roparska romantika. Iz Bu-karešte poročajo: Glasovita roparska dvojica Makanu in Tomescu je dobila še bolj drzne-ga naslednika v osebi poglavarja roparjev Neculite. Neculita, ki poveljuje 15 moč bro-ječi, do zob oboroženi roparski tolpi, ogro-ža okolico Pitra Neam, tupatam raztegne svoj pohod tudi v bistrsko okrožje. Te dni se je pojavil z oddelkom svoje tolpe pri be-lem dnevu v selu Golu. Po stari šegi so bili Neculita in njegovi tovariši preoblečeni v orožnike. Najprej je izropala tolpa predsto-jnika občine in vaškega gostilničarja. Ko so se roparji v gostilni nekoliko pokrepčali, so obiskali farož, zvezali župnika ter priredili gostijo in pijančevali do naslednjega jutra. Nato so odšli. Na cesti so srečali avtomobil,

s katerim sta se peljala dva angleška novo-poročenca na ženitovanjsko potovanje. Ro-parji so avtomobil ustavili, oropali novopo-ročenca vseh dragocenosti in celo obleke — slekli so ju do gola — in prisilili šoferja, da jih je peljal z avtomobilom v gozd, kjer so imeli svoje skrivališče. — Prebivalstvo živi pred Neculito in njegovo tolpo v nepre-stanem strahu. Tolpa vedno bolj narašča, kajti Neculita si je pridobil s svojo never-jetno drznostjo med zločinci velik ugled. Te dni je pobegnilo n. pr. iz sodnih zaporov v Pietra Neamtu 14 težkih zločincev z name-nom, da bi se pridružili Neculitovi tolpi. Orožnikom se je sicer posrečilo, da so lopove pravčasno vjeli, toda Neculitovo tolpo samo zasledujejo doslej zaman.

— Iz velikomestne kleake. Te dni se je zagovarjala v Berlinu 55-letna lastnica sala-na za masažo Beatrice Bender radi sovodstva in drugih npravnostnih deliktov. Starikava žena je imela že dve leti razmerje z nekim 14 letnim dečkom. Dečka, ki je nezakonski sin ene od njenih uslužbenk je vzela že kmalu po njegovem rojstvu v oskrbo. Sprva je izvrševala prostovoljno prevzete dolžnosti dobro. Dala ga je dobro vzgojiti ter ga vpisala celo v gimnazijo. Zdi se pa da je imela že več let glede njega svoje posebne name-ne. Od 7. leta dalje je moral biti deček pri masažah navzoč kot popreje njegova mati. Pozneje ga je pošiljala Bederjeva tudi k lju-dem na dom. Obdolženka je zasluzila s tem, kot je umevno, mnogo denarja. Kot je ugo-tovila preiskava, je bila z uporabo dečka zado-voljna tudi njegova mati, ki je prejemale velik del denarja, ki ga je zaslužil deček. Ko je postal deček star 12 let, se je takrat 53-let-na žena vanj blazno zaljubila in med njima se je razvilo intimno razmerje. V zaporu jo je napadel pravcati ljubezenski paroksizem. Noč in dan je krčevito jokala, besnela in za-htevala k sebi dečka. Svojo krivdo taji, ven-dar je bilo pa vse dokazano s pričami. Ob-sojena je bila na 1 leto in 3 mesece zapor.

— General oblekel frančiškansko kuto. V bavorski trdnjavi Ingolstadt je zabeležila te dni katoliška cerkev dogodek, ki spada pač med najredkejše: Ekscelencia baron Relch-ling v. Meldegg, čigar ime je znano iz za-svetovne vojne, tekem katere je avansiral do generalajntanta ter postal pozneje poveljnik trdnjave Ingolstadt, je pel novo mašo. Mladi 70-letni duhovnik je vstopil že pred leti v red sv. Frančiška ter se zove kot frančiškan pater Anastazij.

— Mussolini bo predaval na univerzi. Zu-pan mesta Perugia in rektor tamkajšnje no-voustanovljene univerze za inozemce sta na-prosila Mussolinija, da bi se udeležil slovesne otvoritve univerze. Mussolini je izjavil, da se otvoritve ne more udeležiti, da pa hoče te-kom leta enkrat na univerzi predavati. Pre-daval pa bo v »antičnem Rimu ob morju«. — Mussolini je »študiral«, kot znano v Svici, samo, da ne na univerzi...

Ljubljana.

1— Stanovanjsko sodišče v Ljubljani nam pošilja: Številno prošnjo za stanovanja je od dneva do dneva večje, dočim se vedno bolj krči število stanovanj, s katerim lahko razpo-laga stanovanjsko sodišče, ker se morajo po določbah zakona mnoga izpraznjena stanova-nja prepustiti lastniku ali njegovim oženi-m sinovom ali omoženim hčeram za ose-bno prebivanje ali za razširjenje že obstoje-ge stanovanja, mnoga pa se morajo izvzeti od omejitve stanovanjskega zakona (stano-vanja v državnih ali samoupravnih zgrad-bah, v zgradbah milodarnih ustanov, inva-lidov, vojnih vdov, v zgradbah malih lastni-kov itd.), zopet druga izvzeti od dodeljeva-nja, ker so namenjeni za prebivanje name-ščenecv trgovskih in industrijskih podjetij. Dasi ravno sta lastnik in najemnik po zakonu obvezana prijaviti stanovanjskemu sodišču vsako stanovanje, ki je izpraznjeno, si stano-vanjsko osdišče vendar ne prikriva, da se to vselej ne zgodi in da ostanejo mnoga izpra-znjena stanovanja pokrita osobito v slučajih, ko se s fingiranimi in protizakonitimi dogo-vori prizadejajo strank (fingiran podnajem itd.) omogočiti samolastna vselitev strankam, ki sploh nimajo pravice do dodelitve. V in-teresu prisilcev samih je, da stanovanjske-mu sodišču vse take slučaje naznani. Pa tudi ostalo občinstvo se naproša, da stano-vanjsko sodišče pri poizvedovanju glede iz-praznjenih stanovanj podpira. Ker so mnogi mnjenja, da so s takimi prijavami zvezane sitnosti ali nevspešnosti, bo stanovanjsko so-dišče preiskovalo tudi anonimne prijave. Stanovanjsko sodišče I. stopnje v Ljubljani.

1— Pes ugriznil kolezarja. V Rožni dolini imajo hudega psa, ki rad grize ljudi. Tako je te dni zopet in ponovno ugriznil nekega kolezarja. Psa je vzela oblast.

1— Nepreviden kolezar. Nekoli kolezar je na Gradnem obrežju zavozil v gručo otrok in enega med njimi težko poškodoval.

1— Nesreča v Dravljah. Pri bogatašu Po-gany iz Subotice uslužbeni šofer Bela Lieber je peljal v soboto Poganyjevo družino z av-tom z Bleda v Ljubljano. Blizu gostilne »pri Slepem Janezu« je privozil avtomobil na-sproti delovodja Vehovec, ki se je nepravil-no peljal s kolesom po levi strani. Šofer je s hupo opozarjal večkrat Vehovca, naj se iz-ogne. Ta je to storil šele tik pred avtomobi-lom, ki se je tudi istočasno hotel izogniti kolezarju. Avtomobil je trčil ob kolo, s ka-tere-ga je Vehovec tako nesrečno padel, da je dobil težke in nevarne poškodbe na glavi in po telesu. Tudi kolo je zelo poškodova-

no, avtomobilu pa se je ubila prednja šipa. Ranjenega Vehovca so pri »Slepem Janezu« obvezali, Pogany pa ga je z avtomobilom od-vedel v bolnico. Največ krivde pri nesreči ima pač Vehovec, ki je proti predpisom vo-zil po levi strani.

1— Sod z oljem. Trгоvec Oroszy ima na Celovski cesti na nezaprtem dvorišču več sodov jedilnega olja. Ponoči se je priplazil tat, navrtal sod in si natočil dobrega olja. Sod je pušal seveda naprej. Oroszy, ki ima 4000 Din škode, obljublja 200 Din za izsle-ditev tatar.

1— Tatvina v kopališču. Pri kopanju se rade pripetijo nesreče. Če kdo ne ufone, mu je pa vsaj kaj ukradeno. Dvema dijakoma je bilo v nedeljo ukradeno okoli 100 Din iz garderobe v kopališču Kolesiji. Dijaka sta čsumila tatvine nekatere postopace, ki so stikali po njihovi obleki.

1— Tatvina. Uršuli Meže v Črni vasi pri Ljubljani je bilo dne 24. t. m. ponoči iz spalnice ukradeno 300 Din, njeni hčeri pa 130 Din gotovine in dragocenosti v vrednosti 1000 Din. Tatvine je osumljen nek acigan-ka, ki se je prejšnji dan potikala krog hiše.

1— Policijska kronika. Policija je v nede-ljo izvršila tri aretacije in sicer 1 radi ka-ljenja nočnega miru, 1 radi izgreda in 1 radi pretepa. Zabeležila je 2 tatvine, 1 slučaj, ko je neki paglavac s fračo razbil šipo, 1 kalje-nje nočnega miru, 1 neprijavljeno tekmo, 1 godbo brez dovoljenja, 1 prestopok železni-ških predpisov in 22 (!) prestopkov cestno-policijskega reda.

Maribor.

m— VIII. redna občinska seja mesinega sveta mariborskega se nadaljuje danes dne 27. t. m. ob 5. zvečer v posvetovalnici mest-ne hiše.

m— Finančno ravnateljstvo v Mariboru razglašajo: Dne 31. julija je zadnji rok za pla-čilo plačilne takse za II. polletje 1926. Kdor do tega časa ne bi plačal plačilne takse se kaznuje z denarno kaznijo in izmeri trikrat-ne takse. Generalna direkcija v prihodnje ne upošteva več raznih izgovorov.

m— Mariborsko podporno društvo za odpu-ščenje kaznjence je imelo pred dnevi svoj red-ni letni občni zbor. Iz posameznih poročil od-bornikov je posneti, da je društvo prav agil-no in nudi odpuščenim kaznjencem, ki po-kažejo, da se bodo pobožjali tudi materialno in moralno pomoč. Društvo je imelo v preteklem letu 7701.43 Din dohodkov. Za predsednika je bil izvoljen direktor kaznil-nice Niko Vrabl. Odborniki so ostali večino-ma dosedanja.

m— Svoje lastno mater je hotel umoriti z britvijo neki 16-letni fantiček, rodom Srbini. Bil je dolgočasa v Srbiji in sedaj se je vrnil čisto podivjan in pohujšan domov k materi v Maribor. Ker je bil zelo poreden in se je potepal brez dela okrog, ga je mati oštela. Zato je pograbil fant britev ter navajal na mater, ki se je komaj smrti rešila s tem, da je zbežala iz hiše. Sedaj razmišlja fant o svo-jem dejanju v zaporu.

BRUTALNO NASILJE OROŽNIKOV.

Pod tem naslovom priobčuje v »Večercu« cand. phil. Josip Vrana iz Bijelovara slede-či dopis:

V zadnjem času se je pripetilo v bijelovar-ski okolici več tatvin in roparskih umorov. Pričakovali smo, od našega orožništva, da bo napelo vse sile, da reši narod tatov in razbojnikov. Mesto tega pa so jeli nekateri orožniki uganjati nad seljaki in meščani su-rova nasilja. V dokaz naj služi sledeči slučaj:

Te dni sem spremlj nekega večera svojo sestro iz Letičanov v Prespo. Razstala sva se pri selu Grginca. Komaj sem se oddaljil par korakov od nje, sem zagledal pred seboj v razdalji kakih 20 korakov nekega seljaka ter narednika šikiča s tremi drugimi orožniki. Par korakov za menoj sta šla dva seljaka iz moje vasi.

Vsi štirje orožniki so bili vinjeni. Ko so me zagledali, so nabasali puške. Narednik je za-krlical: »Kako se zoveš?« Ustavil sem se ter jim povedal svoje ime. Ko sem hotel iti da-lje, so zakričali orožniki: »Stoj!« Narednik je nameril pri tem name s puško. Seljaki, ki so me poznali, so takoj izjavili, da nisem v nobeni zvezi z razbojniki, ki so skriti, kot se govori, v bližnjem gozdu. Kljub temu so me orožniki zvezali kot navadnega zločinca. Iz narednikovih ust pa se je ulila name cela ploha brezobraznih in žaljivih izrazov. Med drugim mi je dejal, da bi me ubil kot psa, če bi ne bilo prič. Ko sem protestiral proti brutalnemu postopanju in protizakoniti are-taciji mi je zapretil z batinami. Uklenjenega so me peljali skozi domačo vas. Prosil sem jih, da me peljejo domov. Tam so mi prepo-vedali govoriti s stariši in ko so stariši zoper aretacijo protestirali, so jim orožniki brutal-no zapovedali molčati. Šele okrog polnoči so me predali v zapore sodnega stola v Bjelo-varu. Da opraviči svoje dejanje, me je na-rednik obdolžil, da sem nosil razbojnikovo hrano. Razume se, da je vrglo državno prav-dništvo ovadbo brez nadaljnega v koš ter me izpustilo na svobodo.

Proti nezakoniti aretaciji in brutalnemu po-stopanju orožnikov sem vložil ovadbo. Za-lostno je, da se taki slučaji še vedno doga-jajo.

DOPIS.

Videm-Krško. Petdesetletnico službovanja je obhajal dne 25. julija 1926 g. Frane Vid-mar, sollicitator v pisarni dr. Ivana Dimnika, odvetnika v Krškem. Rojen 28. januarja 1849 v Solkanu pri Gorici je po dovršeni ljudski šoli hodil v gimnazijo v Gorici. Izstopivši iz tretjega gimnazijskega razreda je odšel v Kranj, kjer se je izučil klobučarstva ter je bil klobučarski pomočnik pri Alojziju Pečniku v Kranju. S 25. julijem 1876 je vstopil kot pisar v odvetniško pisarno dr. Janeza Mencingerja v Kranju. Ko se je leta 1882 preselil s svojo pisarno v Krško, se je preselil z njim tudi

njegov uradnik g. Franc Vidmar. 30. aprila 1888 se je poročil s svojo sedanjo ženo Marijo roj. Volčanskem ter si ustanovil prijeten dom na Vidmu. V srečnem zakonu je bilo rojenih 9 otrok, od katerih jih živi 8. Vse je dobro preskrbel: starejši sin Ivan je vladni tajnik v Brezicah, Franc je bančni dirigent pri Trgovski banki in Pljuju, Slavko je stavbeni tehnik v Murski Soboti, Netko je trgovski so-trudnik, hči Marija je poročila davčnega nadzornika Franca Zagarja v Ljubljani, Tonka trgovec Seršena v Veržuju pri Ljutomeru, Anka usnarja in posestnika Ferdo Rumprepeta v Krškem, Jožica je poštna uradnica v Brezicah. Ko je prevzel dr. Dimnik leta 1911 odvetniško pisarno od dr. Mencingerja, je ostal g. Franc Vidmar v pisarni kot sollicitator, kjer slušbuje še danes vestno in marljivo kljub svojim 76 letom. Od leta 1903 je tajnik videmske hranilnice in posojilnice ter je že blizu 10 let tudi tajnik občine Videm. Delaven in pošten mož je tudi vesel družabnik in dober pevec. Pel je prvi tenor v narodnih pevskih društvih v Kranju in Krškem ter ga visoka starost ni zmožila, da bi še danes ne zapel v veseli družbi ali v pevskem zboru. Vrlemu možu kličemo: še mnogo leta!

Sport.

Nurmi zopet premagal Wideja. V finskih mestu Abu je Nurmi novič porazil Wideja in sicer v teku na 1500 m. Nurmi jih je pretekel v 3:54.9, 3:55.6. Tem odličnim uspehom sta se v Kopenhagenu prav zelo približala Šved Sjögren v 4:00.7 in Danec Larsen v 4:02.2 (danski rekord).

Novi českoslovaški rekordi. Pri večernem mitingu SK Židenice v Brnu je tekel šindler 600 y v 1:16.5 in s tem potolkel Riedlov rekord za 0.9 sek. Strnište pa je zboljšal Drozdov rekord na 1920 yrdov za 4.3 sek. na 3:13.9.

Ob zvokih godbe čez Kanal. Angležinja Mercedes Gleitze, ki je tudi med tistimi, ki hočejo letos preplavati Kanal, si je izmislila originalno sredstvo, ki ji naj preganja dolgčas pri dolgotrajnem plavanju čez slovit Kanal. Na čolnu, ki jo bo spremljal, bo namreč orkester, ki ji bo s svojo godbo krašal čas. Ob istem času, ko bo odplavala mis Gleitze iz Folkestone na angleški strani, bo stopila v trud Ederle, ki bo poskusila svojo srečo v morje na francoski obali Amerikanka Ger-nasprotni smeri.

Borba dveh ameriških matadorjev. Ameriški olimpijonek Scholz je zmagal v

mednarodnem mitingu v East Orange v teku na 220 in 100 y. Njegov najnevarnejši nasprotnik je bil bostonski dijak Frank Hussey, znan po svojih zmagah nad Houbenom; Scholz ga je v grandioznem finisku potolkel v 10 sek.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA,
dne 26. julija 1926.

Blago: Brzojavni drogovji (smreka, jelka, bor), popolnoma zdravi, ravni, obeljeni, stegnjeni, primerno suhi, ravno odžagani, od 8 do 12 m, fco vag. meja, 6 vag. den. 800, bl. 300, zaklj. 300; deske (smreka, jelka), 25 mm, 4 m, III, in podmerno blago, fco vagon meja, 1 vag. den. 440, bl. 450, zaklj. 440.

Vrednote: Celjska posojilnica d. d., Celje den. 193, bl. 195, zaklj. 194.

BORZE.

Zagreb, dne 26. julija. Devize: Newyork ček 56.467—56.767, London 275.05—276.25, ček 275.037—276.237, Pariz 146—148, Praga 167.38—168.38, Berlin 1349.10—1353.10, Dunaj 799.40—803.40, ček 799.50—803.50, Milan 187—188.20, Curih 1094.80—1098.80.

Curih, dne 26. junija. Beograd 516.625, LoLndon 25.1225, Pariz 13.30; Praga 15.30, Milan 17.075, Berlin 122.95, Dunaj 73.0375, Sofija 3.72, Budapešta 0.007230.

Praktična navodila ter važni predpisi za delojemalce in delodajalce. Od ustanovitve osrednjega urada za zavarovanje delavcev in ukinitve prejšnjih bolniških blagaja pa do danes niso imeli ne delojemalci ne delodajalci nobenih pravil, iz katerih bi mogli dobiti vsa pojasnila glede dolžnosti in pravic, ki jih imajo napram uradu za zavarovanje delavcev. Zakon o zavarovanju delavcev je po svojem sestavu za lajke nerazumljiv in je tudi sicer nepregleden, ker ne vsebuje praktičnih primerov in nasvetov. Vsemu temu odpomore od Strokovne komisije za Slovenijo založena brošurica »Praktična navodila ter važni predpisi za delojemalce in delodajalce glede izvajanja zakona o zavarovanju delavcev s prilogi uradnih tiskovine, ki jo je spisal Josip Bole, uradnik O. U. Z. D. v Ljubljani. Kakor že naslov brošure pove, je v isti praktično razloženo vse, kar mora vedeti član okrožnega urada (zavarovavec) in njegov delodajalec. Med drugim je v brošuri tabelarično navedeno, koliko znašajo posamezne podpore po

zakonu o zavarovanju delavcev in kako mora član poslopiti ob obolenju ali nezgodi in podobno, da pride najhitreje do svojih pravic. V knjižici se nahaja tudi tabelaričen pregled prispevkov, na podlagi katerega vsak delojemalec ugotovi koliko mu sme delodajalec odtegniti na prispevkih za bolniško zavarovanje, borzo dela in delavsko zbornico ter koliko mora delodajalec sam plačati. Ker je knjižica zelo praktična in neobhodno potrebna za vsakega delavca in delodajalca, jo vsem prav toplo priporočamo. Naroča se: **Strokovna komisija za Slovenijo** v Ljubljani, Šelenburgova ulica 6-11 in stane Din 10.—.

DIJASKI VESTNIK.

Simpton boljših moralnih načel med slovenskim dijaštvom, II. del. Kakor je poročal neki ljubljanski dnevnik, (SSLU ga menda smatra za svoje edino glasilo), zastopa Svel slušatelj ljubljanske univerze in slovensko dijaštvo na dijaškem kongresu jurist Vekoslav Iskra. Na to opozarjam vse dijaštvo, zlasti pa ono, ki je julija 1925 trpelo preganjanja vsled suma klerikalizma in komunizma, kakor tudi ono, ki je novembra 1925 glasovalo za »Listo delovne mladine« pri volitvah v SSLU le pod pogojem, da Iskra na noben način ne pride pri reprezentanci ljubljanske univerze v poštev. — Ciril Kočvar, stud. phil.

To in ono.

MOJ OBISK PRI COUÉ-U.

Rudolf Grossmann piše v »Berliner Tageblatt«:

Pred pičlim letom dni sem imel priliko prisostvovati v Nancy-ju sugestivnim zdravljenjem pred kratkim umrlega Coué-ja.

O njegovi metodi se je že mnogo pisalo in jaz bi omenil tu samo par besed nezavednem in o svojih osebnih utisih.

Znanstveni nazori se izpreminjajo. Tudi že med eksaktnimi zastopniki znanosti se najdejo posamezniki, ki vpoštevajo duševnost. To je prinesel s seboj povojni čas, čas razkosa, uničevanja, čas protez. Preveč zavedni racionalisti, ki mu je postalo življenje vsled sistematike ter dosedanja absolutista intelekta preozko, si je ustvaril neke vrste proleto nezavednega, ki mu je s svojo navidezno nelogičnostjo rešilni angelj. Umetniki so to že davno spoznali, Kraus je imenoval možgane dvojnika, ki si ga je organiziralo telo za združitev vseh specialnih energij, ki jih je samo zmožno, sedaj naj pa organizira obratno

ta dvojnik telo pod gotovimi pogoji, ki nam jih je povedal Coué, zakaj od stališča je odvisno, da vpliva avtosugestija. Treba je, da eliminirano umstveno voljo, ki se je zapletla v svojo lastno dialektiko ter vplivala kvarno na zdravje.

Coué je skušal nejavno fantazijo zavedno voditi (kar je s stališča logike pravzaprav protislovje), prepričan, da nastotuje volji, da bi človek ozdravil nezavedno domišljijo, ki preprečuje proces ozdravljenja. Torej proč z vsakovrstnimi simpomi bolnikov, on bolnikov ni niti poslušal, znal jih je odvrti od pozornosti nanje same, sedeli so pred njim na šolskih klopih z zaprtimi očmi. Kot itanje se je čulo mrmljanje: »Od dne do dne mi gre v vsakem oziru bolje!« Ko so odprli zopet oči, so se jim svetile veselo kot otrokom, ki so dobili lepo darilo. Dočim je preje preprečevala ozdravljenje podzavedna domišljija, jim je hotel viliti v neke vrste »terapevtskem furorju« ozdravljajočo domišljijo v večji dozi. Domišljija naj bi premagala voljo.

Zunanost glasovitega terapevta je bila neznanatna, provinciela. Imel je majhne bodeče, kljub temu dobrodušne oči. Vedno pripravljen pomagati, je hodil od enega bolnika do drugega. Kadar je ljudem sugeriral je bil energičen, toda že v naslednjem trenutku mu je igral okrog ust prijazen usmev. Vsako pri-pisovanje nadnaravne moči njegovi osebi je ogorčeno odklanjal. Če kak bolnik ni hotel verjeti, da se je sam pozdravil, se je pojavila na njegovem obrazu jezna rdečica. Ko je obhodil vse bolnike, se je vsedel na stol. Nosil je široke čevlje z zapankami. Pušil je cigareto za cigareto. Na stolu sedeč je harangviral vse svoje pacijente z besedami: »Vous aller mieux digérer vous n'aurez plus de mal dans les intestins, moi de crachat... (Bolje boste prebavali, nobenih bolečin ne boste imeli več v drolu, manj izmečka boste imeli...).

Za kratek čas.

Pobožna gospodična pri spovedi: »Včasih se ogledujem naga v zrcalu in vidim, da sem lepa. Ali je to greh, prečastiti?«

»Ne, temveč samo zmota.«

Dunajski pisatelj je dobil od tovariša dve zausnici. »Sedaj se morate sabljati z njim,« so mu svetovali od vseh strani. »Zakaj?« Dobil sem dve zausnici, ali mislite, da to še ni zadosti?«

Jack London:

Morski vrag.

Veter je ves dan počasi in trajno naraščal. Duh je še vedno drvel naprej s toliko hitrostjo, da sem bil prepričan, da vozi enajst vozlov na uro. Vozili smo pre-dobro, da bi odnehal; bil sem pa ves izmučen, ko se je znočilo. Dasi sem bil jako močan, je bilo šestinideset ur trajajoče krmarenje konec mojih moči. Maud me je prosila, naj ladjó ustavim; vedel pa sem, da bi bilo to nemogoče, če bi veter tekom noči tako naraščal. Zaradi teme sem vesel, hkrati pa tudi nerad začel ustavl-jati ladjó, ko se je začelo temniti.

Nisem pa pomislil, kako ogromna naloga za enega človeka je zavijanje treh jader. Hitro vozeč pred ve-trom nisem vpošteval njegove moči. Ko pa smo sedaj jeli bolj počasi voziti, sem na svojo žalost doznal, kako močno je vlekel. Veter je onemogočal vsak moj napor, mi trgal jadvrovino iz rok in v enem hipu podrl vse, kar sem bil dosegel z največjim, deset minut trajajočim naporom. Kri mi je tekla iz vseh prstov in nohti so bili odlomljeni. Jokal sem v temi od bolečin in po-polne izmučenosti; skrivaj, da me ne bi Maud videla.

134

Bil sem tudi lačen, toda Maud me je zaman poskušala pripraviti do tega, da bi jedel. Dremal sem, usta polna živeža. Zaspal sem, ko sem nesel živež v usta, in ko sem se zbudil, sem videl, da ga še nisem prinesel tja. Bil sem tako silno zaspan, da me je Maud morala držati na stolu pokonci, da me močno gu-ganje ladjé ni vrglo na tla.

Kako sem prišel iz kuhinje v kabino, sam ne vem. Bil sem kakor mesečen. Maud me je vodila in pod-pirala. Zavedal se nisem ničesar, dokler se nisem prebudil sezut v postelji. Bil sem ves trd in šepav in sem zakričal bolečin, ko se je rjuha dotaknila koncev prstov.

Jutro očitno še ni bilo napočilo; zavoljo tega sem zaprl oči, da bi zopet zaspal. Nisem vedel, v resnici pa sem prespal ves dan in je zopet bila noč.

Zopet sem se zbudil nevoljen, ker nisem mogel boljše spati. Užgal sem užgalico ter pogledal na urc. Kazala je polnoč. In jaz nisem pred tremi odšel s krova! Bil bi v veliki zadregi, če ne bi bil uganil, kako je bilo. Ni čuda, ko sem tako pretrgano spal. Spal sem pa štirindvajset ur. Nekoliko časa sem po-slušal gibanje ladjé, šumenje morja in pridušeno živ-

ganje vetra na palubi; nato pa sem se obrnil in sem mirno spal do jutra.

Ko sem se ob sedmih prebudil, ni bilo Maude; menil sem, da pripravlja v kuhinji zajtrk. Ko sem stopil na palubo, sem videl, da Duh dobro vozi. Toda v kuhinji nisem našel Maude, dasi je ogenj gorel in voda vrela.

Našel sem jo v medkrovnju poleg Larsenove po-stelje. Pogledal sem ga, tega moža, ki je bil zagnan z viška življenja v nesrečo, da bi ga živega pokopali. Na njegovem brezizraznem obrazu je bilo videti neko olajšanje, ki je bilo docela novo. Maud me je pogledala in jaz sem jo razumel.

»V viharju mu je ugasnilo življenje,« sem rekel.

»Vendar še živi,« je odgovorila in iz njenega glasu je zvenela neskončna vera.

»Premočan je.«

»Da,« je rekla. »Sedaj mu ne dela več težav. Svo-boden duh je.«

»Res je svoboden duh,« sem odgovoril, jo prijel za roko in peljal na palubo.

(Konca sledi.)

Najboljša, najcenejša
kolesa in šivalni stroj
so edino

Petelinčevi

znamke

Gritzner, Adler, Phönix

Blizu Prešernovega
spomenika za vodo.

za dom, obrt in industrijo. Pouk brez-plaćen, ugodni plačilni pogoji - Tudi na obroke. - Večletna garancija.

Od dobrega
najboljše je
švicarski
pletilni stroj
DUBIED

Josip Petelinc, Ljubljana

„Vinocet“ tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana,
nudi
najfinejši in najokusnejši na-mizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmoder-neje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

TISKARNA „MERKUR“

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 13.

TELEFON ŠTEV. 332.

TELEFON ŠTEV. 332.

Se priporoča za vse v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Uprava „Narodnega Dnevnika“
prodaja
makulturni papir
kg Din 4-50.

Znižane cene in največje skladišče dvokoles, motorjev, otroških vozičkov, vsakovrstnih nadomestnih delov, pnevmatik. Po-sobni oddelek za popolno popravo emajliranje in poniklanje dvokoles, otroških vo-zičkov, šivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke. Ceniki franko.

„TRIBUNA“, F. B. L.
tovarna dvokoles in otroških vozičkov.
LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.

Oglašujte v „Narod. Dnevniku“!

Mali oglasi

Za vsako besedo se plača 50 par, za debelo tiskano pa Din 1.—.

PREMOG - ČERIN

Woltova 1/II. - Telef. 56.

Stekleno

strešno opeko imajo stalno v zalogi Združene opekarne d. d. v Ljubljani.

Ekonom in lesni manipulant

28 let star, neoženjen, govoreč več jezikov, išče primerne mesto. Zamore položiti tudi 50.000 Din kavicje. — Vprašanje na upravo tega lista pod »Stalna služba«.

Krasne dekoracijske

patent-divane

v plišu

vam nudi izredno poceni

Rudolf Sever,

Ljubljana, Gosposvetska 6.

Vabim na ogled!

Perica

proti stalni mesečni plači se išče za parno pralnico. Informacije se dobe do 24. t. m. na Miklošičevi cesti 20, soba 233, od 12. do 13. ure, kjer je tudi vložiti pismeno prošnje z zahtevkom plače.

Volna in bombaž

za strojno pletenje in vsakovrstna ročna dela se dabi v veliki izbiri in po najnižjih cenah pri Karel Prelogu, Ljubljana, Gospo-aka ul. 3. — Stari trg 12.